

SLOVENSKI NAROD.

Jubaja vsak dan urveder, izimši nedelje in praznike ter valja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za osnanila plačuje se od štiristopenjske petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovoliho pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Po konferencah.

Pogajanja desnice z ministerskim predsednikom so končana in kar je o teh pogajanjih prišlo v javnost, se popolnoma ujema s slutnjami, katere smo danes teden obrazložili na tem mestu. Zgodilo se je vse točno tako, kakor smo domnevali.

Ministerski predsednik je začel paktirati z desnico, ker si drugače ni vedel pomagati, ker je spoznal, da nemških obstrukcionistov ne ukroti sama, da ne bo možno sklicati parlamenta in rešiti vseh tistih važnih predlog, katere so neizogibno potrebne za vodstvo drž. uprave. Rad tega menja ni storil, sicer bi se ne bil v „Fremdenblattu“ opravičeval tako, kakor da bi mu to paktiranje z desnico bilo skrajno neljubo, ne bil bi povedal, da se je začel z desnico pogajati, samo ker so ga v to prisilili obstrukcionisti.

Ministerski predsednik si je menda domišljal, da si bo desnica štela v veliko čast, ako jej poveri rešitev svojega ministerstva. Zahteval je, naj gre desnica zanj v boj proti obstrukcionistom, naj desnica, na kateri koli način se jej zdi, ukroti opozicijo in omogoči zborovanje parlamenta, naj ona prevzame skrajno odločno delo, premeniti državnozbornski pravilnik, naj odobri budžetni previzorij, provizorno podaljšanje pogodbe z Ogersko, zakon o rekrutih itd., izkratka, bil je pripravljen milostno dovoliti, da sme desnica zanj v ogenj, ne da bi bil on vezan, opustiti svoje dosedanje stališče in premeniti smer svoje politike.

Priznati se mora gospodu ministerskemu predsedniku, da si je napravil jako preprost načrt, kateri je posebno zanj kaj ugoden, na srečo pa se desnica s praznimi besedami ni dala kaptivirati, ampak je pri minulih konferencah vladi pojasnila, da je ni volja, žrtvovati se za ministerstvo, ne da bi vlada napeljala notranjo politiko v drugo strujo.

Desnica je zahtevala naj se vlada postavi na njeno stališče, naj opusti dosedanje koketiranje z obstrukcionisti in naj da jamstev, da bo vodila dr-

žavno upravo po načelih, formulovanih v adresnem načrtu. Vlada tega ni hotela storiti, ampak je izjavila, kakor je bil že oficijozni „Fremdenblatt“ povedal, da se hoče ravnati po načelih adrese samo v toliko, v kolikor se glasejo z načeli vladnega programa, precizovanimi v prestolnem ogovoru.

Vlada torej neče biti ministerstvo desnice, ali sklepi in izjave desničarskih konferenc pričaje, da tudi desnica neče biti vladna večina, in da hoče v naprej vlado podpirati samo, ako se bode ravnala po željah in zahtevah desnice, zastoj pa jej ne bo tlačnila, in to jej tudi ni treba, saj se je na minulih konferencah solidarnost vseh, v večini združenih strank novič izkazala in še utrdila, tako da desnica lahko Badeniju narekuje svoje pogoje za podpiranje vlade, ne pa Badeni njej.

Badeni je mislil, da si zagotovi podporo večine, ako le ugodni nekaterim zahtevam Čehov. Izdal je jezikovne naredbe, poddržal češko gimnazijo v Opavi in zagotovil ustanovitev češke tehnike in češkega vseučilišča na Moravskem; za druge, desnici pripadajoče stranke se ni zmenil, najmanj za nas Slovence. Nam se zdaj, za časa Badenijeve vlade, godi slabše, kakor kdaj. Slovenstvo na Koroškem, na Primorskem in na Štajerskem se uradoma kruto zatira, da jedva diha in se giblje, državno uradništvo postopa nasproti Slovincem tako, da bi boljše ne moglo postopati, pa če bi bil sam Schönerer ministerski predsednik, in zato mora prav slovenska delegacija zastaviti vse sile, da se premeni vladna politika v smislu programa desnice.

Vemo, da se taka prememba ne da izvršiti v nekaterih dneh, da za to treba časa in pred vsem, da je potrebuo, spraviti parlament zopet v red in zagotoviti nemoteno funkcioniranje državne uprave. Zategadelj tudi ne bomo ugovarjali, ako bo desnica vlado nekaj časa podpirala, ne na bi imela jamstev, da se ministerstvo prelevi v vlado desnice, a samo, ako vlada dokaže na nedvoumen način, da ima resno voljo ugoditi zahtevam desnice.

Do sestanka državnega zbora ima

vlada časa dovolj, da to dokaže in zlasti nam Slovincem to lahko dokaže, ker je, glasom „Fremdenblatta“ Badeni naravnost izjavil, da je pripravljen, izvesti in uveljaviti po osnovnih zakonih zamčeno in v prestolnem ogovoru obljeno narodno ravnopravnost. Naj izda vlada za slovenske pokrajine jezikovne naredbe, kakor jih je izdala za Češko in Moravsko, naj reši ljudskošolsko vprašanje v Trstu in v Gorici, in naj pri raznih personalijah dokaže, da upošteva opravičene želje Slovencev, in verjeli jej bomo, da ima dobro voljo izvršiti svoje obljube.

Ako pa vlada do sestanka drž. zbora nič ne stori, da dokaže dobro voljo, potem je slovenski poslanci ne bodo smeli niti trenotek podpirati, zakaj v tistem trenotku, ko bi le prst zanjo ganili, prešla bi vsa odgovornost za naš preklatverni položaj jedino in izključno nanje.

V Ljubljani, 4. septembra.

Desnica in vlada. O pogajanjih parlamentarne komisije desnice z vlado poročajo — v nasprotju z oficijoznimi glasovi — nekateri časopisi jako nepovoljno. Rusinski „Glas Naroda“ piše, da se je notranji položaj poslabšal. Konferenca pododbora parlamentarne komisije z ministerskim predsednikom je ostala brezuspešna. Grof Badeni nima nbenega cesarskega pooblastila za odločno akcijo in je v pododboru izjavil, da mora vstrajati na stališču prestolnega govora. — „Salzburger Chronik“ piše, da bo morala katoliška ljudska stranka nasproti zahtevi Čehov, ki hočejo garancij, povdarjati svoje principe in cilje. Poljski „Beschichtigungsheftrath“ se sicer trudi zatreti vsako partikularistično težanje s tem, da svari pred anarhijo, navzlic temu pa katoliška ljudska stranka ne odneha od svojih upravičenih zahtev. Ako se Badeniju ne posreči dovesti usode Avstrije do harmonskega razvoja, ravnsalo se bo poslej brez njega.

LISTEK.

Gledališko pismo z Dunaja.

Gledališka sezona obeta letos postati zelo zanimiva. Gledališče ob Dunajščici namerava namesto operete, ki je zadnja leta vedno bolj in bolj propadala, letos gojiti opero v večji meri nego doslej, in 1. oktobra uprizoriti po vsi Italiji z velikim navdušenjem sprejeto Puccinijevo opero: „La Bohème“. Za glavno moško ulogo si je pridobilo v gosta našega rojaka, g. N a v a l a P o g a č n i k a, ki je v berlinski operi peval isto partijo z največjim uspehom.

Na dvornem opernem gledališču pa se uprizori kot prva noviteta na 4. oktober Smetanova krasna opera „Dalibor“, a za pozneje obeta se tudi Čajkovskega „Iolanta“.

Slovanska umetnost si je slednjič, kljub vsem ugovorom političnih nasprotnikov, priborila stalno mesto v tem prvem glasbenem zavodu.

„Prodana nevesta“ polni isto tako, kakor je prvotno v gledališču ob Dunajščici, tudi v operi, kjer je res skrbno in izborno uprizorjena, hišo, naj si sicer tudi včasih, zlasti vsled lepega vremena, vlada v nji praznina, ter se bode brez dvoma vzdržala. Nerazumno pa nam je, zakaj se je krasni „Poljub“, kljub sijajnemu umetniškemu in materijalnemu uspehu, odstavil raz repertoar ter

se v prošli se čini ni nijedenkrat uprizoril. Morda se letos zopet spomnijo nanj.

Novi kapelnik Mabler, kateremu, vkljub vsiljivi židovski reklami, mora vendar vsakdo priznati veliko brižnost in marljivost, morda sprejme i to opero pod svojo zaščito.

Ker poleg teh dveh gledališč hoče celo malo Josefstadtsko ob nedeljah popoldne prirejati nekatero starejšo opero in spevoigre, in Karlovo poleg drame gojiti tudi opereto, skrbljivo je za muzikalne užitke v največji meri.

Dvorno gledališče se je v počitnicah nekoliko v notranjem prezidalo, in s tem upajo, da zdaj ne bo oviran razgled na oder iz nekaterih lož, ki so bile doslej skoro neuporabne, in da se akustika izdatno poboljša.

Ali se posreči, sezidati pravčasno k cesarskemu jubileju novo gledališče ob nekdanji währingerski liniji, ali pa se morda vnovič vsa ideja izjalovi, še ni povsem gotovo. Želeti bi bilo, da novo gledališče ono popravi, kar je Raimundovo zagrešilo. To mlado gledališče, ki je tako krasno pričelo, propada vedno bolj in bolj; zapustile so je skoro vse boljše moči in zdaj že prav životari.

Nemško narodno gledališče je priredilo v avgustu ciklus Anzengruberjevih del pri iznižani vstopnini in je s tem krasno uspelo. Ono je sploh naj-srečnejše od vseh dunajskih gledališč. Zidano res vzorno, tako da povsod jedrako dobro vidiš in slišiš,

bodisi na prvem ali zadnjem mestu, ima mnogo izvrstnih igralnih močij in uprizarja velezanimive igre.

Lani je z „Zlato Evo“ in s „Raševovo srajco“ pridobilo igri privlačnici, ki mu bodeta gotovo tudi letos polnili hišo. Kdor čita obe igri, ne bi nikdar veroval, da dosežeta tako velikanski uspeh, kdor pa prisostvuje njih izborni predstavi, temu je to povsem umevno. Poleg tega je nedosežna uprizoritev narodnih iger, in zlasti Anzengruber prevladuje v repertoaru.

Ker se je Slovincem omilil njegov „Krivoprisežnik“, bi morda kazalo, da se uprizori tudi taka druga njegova igra. Leta 1871. se je sicer predstavljal njegov „Župnik cerkvenodolski“, a le jedenkrat in poslej ne več. Na nemških odrih je baš ta igra do današnjega dne vzbujala največjo oduševljenost.

Roseggerju se je zdela ta igra „tako veličastna in mojsterska“, da je psniku izjavil: „boljše od te ne more več stvariti“. Vendar je pesnik sam, in tudi kritiki, v „Krivoprisežniku“ videl boljše delo. Zlasti Bertold Anerbach ne more ga dovolj prehovliti in se mu primerno načuditi. — „Črv vest“, „Četrta zapoved“ in „Madež na časti“, vse te igre doszajo na Dunaju krasne uspehe.

Dobro vem, kaj se je vse od nekaterih strani upogovarjalo Anzengruberju, v koliko se je oporekalo snovi, v koliko tehniki; kljub temu sem tuden uver-

— Staročeški „Hlas Naroda“ pa poroča, da je pododbor referiral komisiji o dosedanjih pogajanjih z vlado. O tem referatu se je razvnela živahna debata, v kateri se je povdarjalo, da se vlada brani podati garancija kot poročstvo, da bo izpolnila zahteve posameznih strank desnice. Situacija je danes ta, da desnica nima vzroka absolutno popirati vlade. — „Slowo Polskie“ pa piše, da vlada na desnici veliko nezaupanje proti Badeniju. Bati se je, da namerava Baden samo nov eksperiment, po katerem bi bila pomoč desnice le nekaka rešiteljica v potrebi. Radi tega zahteva desnica garancije in pismeno formulirane punktacije. — Iz vseh teh in drugih izjav je možno sklepati le jedno: lisjak Badeni bi rad pridobil desnico z lepimi besedami, poročstva pa ji noče dati nikakega. So li te vesti resnične in je li igra grof Badeni res celo v tej uri toli smelo igro, se pokaže kmalu.

Nemški cesar pride 20 septembra v Budimpešto, ker se udeleži velikih manevrov na Oger-skem. Potovanja in obiski nemškega cesarja so prav tako nekaj vsakdanjega, kakor njegovi govori in njegove zapitnice z obligatnim „Hurá!“ Čudno je le to, da so Ogri toli navdušeni za sprejem Viljema II. Sicer upliva na Ogre že beseda „deutsch“ kakor rdeč robec na bika, še nedavno so Budimpeštani najbrezobraznejše napadali in sramotili dunajske dvorne igralce radi tega, ker so bili Nemci, sedaj pa pripravljajo za prvega Nemca obeliske, piramide, slavoloke itd. Dоследnosti v čustvovanju Ogrov ni iskati. Pa saj vsa slovesnost v Budimpešti ne bo izraz prepričanja in iskrenih čutil, nego le velika komedija, ki donese nekaj redov, pa nekaj mastnih skupičkov. In to je že veliko za materijalistične Ogre!

Kongres sionistov v Bazlu. Zadnje nedeljo se je vršil v kazini Bazla čuden kongres. Uležili so se ga oni židje, ki hočejo iznova ustanoviti židovsko kraljestvo v Palestini, ki je razpadlo pred 1800 leti. „Otroci Izraela“ so se razkropili po vsej božji zemlji ter so brezdomovinci. Zato pa sta se zavzela dva Evropejca za de sičele, židovska pisatelja dr. Maks Nordau in dr. Theodor Herzl, ideje, da se povrnejo židje v tretje iz svojega pregnanstva v sveto deželo. Kongres je otvoril dr. Lippe iz Jassyja v Rumuniji, ki je dejal, da se asimilujejo samo oni narodi, ki so brez narodne samosvesti. Židje pa so narod sv. pisma, ki ima vse, samo domovine ne. Zato bodi njihovo geslo: „Naravnost v Jeruzalem!“ Kongres je sklenil, da boji program židov: Sionizem stremi za tem, da ustvari židovskemu narodu v Palestini pravno zavarovano domovino. V to svrhu naj se pospešuje naseljenje Palestine z židovskimi kmetovalci in obrtniki. Židovstvo naj se organizuje potom shodov, krepí naj se narodna zavest židov ter pridobivajo oblastva za konačni smoter sionizma. — Evropa pač ne bo jokala za židovskimi pijavkami

jen, da bi pri nas izvrstno uspeval, ako se le tudi res dobro uprizori in igra.

Kaj premore izvrstna igra, o tem so me uverili vnovič potovalni igralci iz Schlierseeja na Bavarskem, ki so ves mesec junij gostovali v nemškem gledališču. Ti kmetijski igralci igrajo s tako pristno realstiko, neprisiljeno in baš vsled tega uspravajočo naravnostjo, da se jim kar prečuditi ne moreš, in vendar vlada v njih igri tehnična dovršenost. Pred vsem pa je vzorec njih ensemble. Nikjer se nikdo ne povzdiguje nad druge, vsak je na svojem mestu ter se povsem zadovolji z odkazano mu veljavo v igri. V tem oziru bi se morda celo izvrstni naši dunajski igralci lahko nčili od njih. — Vkljub hudi vročini bilo je gledališče vedno razprodano.

In igre? — Bile so samo kmetijske igre, večinoma Schmidové in Neuertové, prirejane ali skrupane po raznih povestih in skoraj vse brez prave dramatične vrednosti. Da je bila tudi tehnika iger večidel zelo nedostopna, je umevno. In vendar jim je izborna igra pridobila uspehe.

Kaj bi bili ti igralci stvarili iz Auzengruberja, čegar najslabše delo je desetkrat bolje od najboljšega od njih uprizorjenega! Ne vem, zakaj se niso polotili te tolikanj hvaležne naloge. Menda jih vendar ni strašila primera z dunajskimi igralci?

Pa dovolj za danes! Nameravam itak sporočiti obširneje o kaki, tudi za nas zanimivi novosti letošnje sezone, in tedaj bo tudi še prilike dovolj, izpregovoriti o kakih dramatskih pojavih v obse par besedi.

Stefan.

in demoralizatorji! Žal, da se doseže končni smoter idealnih sionistov šele „o sv. Nikoli“!

Ustanek v Indiji je, kakor kažejo množična se znamenja, posledica panislamitskega gibanja, katerega nete iz carigradskega Yildikioska. Turki hočejo doseči s tem novtriumf proti Evropi ali še posebej proti Angliji. Afganski poslanik Said paša se je takoj pri početku ustanka mudil v Carigradu, kar je obudilo dovolj opravičenega sumu, zlasti še radi tega, ker je prinesel emiru Abdurrahmanu sultanovo pismo in krasne darove. Tudi carigradski dvorni list „Sabah“ dela propagando za panislamitsko gibanje in „Standard“ se poroča iz Carigrada, da je izdal Šejk-i-Islam mnogo važnih fteev (pozivov), naj taka propaganda započne po vsej Aziji.

Dopisi.

Od kočevske meje, 1. septembra. Pred kratkim obhajala se je v kočevski župniji v Poljanah nova maša. Ker je bila ta nova maša v oni župniji prva, odkar obstoji, razume se, da je bilo veselje veliko, in so se res tudi mnogo trudili, da so vas okinčali. Napravili so slavoloke, postavili visoke mlaje in rojstno hišo novomašnika ovenčali. Pač je bilo to vse lepo in hvalevredno, ali svojega velikonemštva pa tudi pri tej priložnosti niso pozabili, ker so razobesili na mlajih velikonemške zastave in rojstno hišo novomašnika okinčali kar z dvema frankfurtaricama. Bilo je vse, kar več mogoče, le v nemških barvah, in je moralo pač na vsakega Slovenca napraviti neprijeten utis in ga tudi razburiti. Ko so hoteli tisto popoldne nekateri Slovenci zapeti slovensko pesem, prihiteli so takoj navzoči nemški dijaki iz Kočevja in duhovniki, da so to zabranili, češ, tukaj slovensko petje ni dovoljeno. Nabiralo se je pri tej priliki tudi za razupito „Sülmärk“, pri tem se je odlikoval posebno neki učitelj, kateri je šel tudi iz Toplice v Kočevje nabirati za „Sülmärk“. V omenjeni fari bral se je že od davnih časov ob nedeljah sv. evanĝelij v nemškem in v slovenskem jeziku, ker je prihajalo in še prihaja tja tudi dosti Slovencev k božji službi. Kočevjarji so se seveda vedno spodtikali naš tem, a bivši župnik je le vztrajal. Prišel je pa pred nekaj leti nov župnik, mlad Slovenec, kateri je menda radi ljubege miru in, ker so ravno zdaj Nemci vedno bujši, odnehal, in — Slovenci sv. evanĝelija ne slišijo več v svojem jeziku! Pač vedno stara pesem! Ztiralec in nasilnik kriči, da se mu krivica godi, zatirani Slovec pa molči in trpi. Obrnimo se še malo nazaj in pogledimo v zadnjo slovensko občino in faro, v Toplice pri Rudolfovem. Kakor znano, nahajajo se tukaj gorke kopeli, in to jedine na Kranjskem. Veda ima res veliko zdravilno moč, kar je pač že davno dokazano po velikih uspehih zdravljenja. A vendar to zdravilišče ne uspeva tako, kakor zasluži. Lastnina je kneza Turjaškega, kateri je zdravilišče dajal vedno v najem. zdaj je ima pa (od leta 1894) v lastni upravi. Upravitelj je njegov oskrbnik v Soteski, Pavel Zhuber pl. Okrog, strasten Nemec, dasi rojen na Kranjskem. Oskrbništvu izdaja neke „Prospekte“ v sami blaženi nemščini. Pomladi se stavi se je tudi „Cur Comité“, kateri pobira tudi neko „Curtax“ za olupanje kraja, snajenje sprehajališč itd. Omenjena „Curtax“ pobira se pa prav neredno, tako da se gostje branijo plačevati in se pritožujejo, da se le nekateri prav trdo drži, a mnogo družih se je pustilo, da so odšli, ne da bi bili kaj plačali, ali so pa plačali prav z jezo. Napravil je omenjeni „Comité“ nekaj kašipotov, a seveda z nemškimi napisom na prvem mestu. Sploh se pa opuščajo naše Toplice leto za letom, odkar jih ima knez v lastni upravi. Podražili so izdatno kopeli, češ, saj kmeta mi niti ne potrebujemo tukaj, da bi si iskal zdravja. Drugih boljših krogov pa tudi ni, ker gredo zopet rajši drugam, kjer najdjo več zabave. Na ta način, kakor se sedaj ravna, ne bodo privabili gostov in tujcev, kar se že zdaj vidi. Topljanje so po požaru spomladi leta 1895. res veliko storili in kraj izdatno olupali, sezidali so lepe, drage hiše z velikimi sobami za tujce, a sedaj jih veliko praznih stoji vkljub nizki ceni. Sploh se vsakemu čudno zdi, komur so bile poprej razmere znane. Srednji in kmetijski ljudje se boje, ker je še bolj razupito, da so drage kopeli kot je resnica, in gostilničarji ravno teh najbolj pogrešajo. To so torej uzroki, da je naše tako dobro zdravilišče vsako leto slabejši obiskano. Ako so kopsli podražili, bi morali pa vsaj skrbeti za boljše reklamo in malo več zabave, kakor to delajo drugod, potem bode zdravilišče morda boljše obiskano.

Iz Loškega Potoka, 1. septembra. Umetno bi bilo, da bi se iz vsake večje občine po preteku dveh ali treh let poročalo, kaj se je v nji zgodilo v tem času v gospodarskem oziru. Na ta način bi se videlo, katera občina v tem pogledu najbolj napreduje. Začnimo torej mi. Občina Loški Potok, ki je od svojega sodišča 40 kilometrov oddaljena, šteje do 3000 duš. — Do sedaj so imeli naši delavci in vozniki, posebno v graščinskih gozdih, precej zaslužka pri podiranju in tesanju dreves in vožnji tramov in žaganic. Naravna posledica temu

je, da smo svoje poljedelstvo in živinorejo zamenjali. A v kratkem ima prenehati ta zaslužek, ker izginevajo gozdovi. Radi tega smo začeli že pred dvema letoma premišljati, kaj naj ukrenemo, da se izognemo siromaštvu. Najprvo ustanovili smo si pred 3 leti kmetijsko podružnico, ki šteje zdaj 50 udov, in smo si napravili velik, lepo omrežen sadni vrt. Sadno drevje, doma vzgojeno, mora nam donášati lep dobiček, ker je lega kraja ugodna za pozno sadno drevje. Tudi nam bo preskrbel ta podružnica potrebne kmetijske stroje in umetna gnojila. Koncem leta 1895. osnovali smo si svojo posojilnico z neomejeno zavezo za našo in sosednji občini Drago in Travo, preteklo leto imela je čez 100.000 gld. prometa. Nje čisti dobiček namenjen je občekoristnim namenom, kakor za šole, občinska pota, občinske vodnjake i. dr. Posojilnica je nam prihranila mnogo daljnih potov, velikih stroškov, preprirov in pravd. Lansko leto prosili smo, da bi imelo naše sodišče vsak mesec v naši občini svoj uradni dan, in ministerstvo pravosodja ugotovi naši prošnji s prihodnjim letom. Doma bomo torej opravljali brez velike zamude časa in stroškov veliko sodnih opravil. Navedene tri občine bi bile opravičene zahtevate, da se za nje ustanovi zdravstveni okraj. Tega zdaj ne zahtevamo, pač pa smo prosili, naj se uredi, da bo zahajal k nam zdravnik iz Ribnice jedenkrat na teden. O tem govorilo se je v deželni zboru, in upamo, da se ustreže naši opravičeni želi. Letos smo si ustanovili svoje mirovno sodišče, pri katerem bomo zamogli poravnave zaradi denarnih tirjatev do 300 gld. sklepati. Take poravnave bodo imele moč sodnih poravnav. Tudi smo vložili lansko leto prošnjo, da naj se napravi na državne in deželne stroške gozdna drevesnica za naše tri občine. Od deželne vlade odposlani izvedenec določil je za to prostor poleg sadnega vrta kmetijske podružnice. Pri nas primanjkuje dobre pitne vode, vsled česar imamo veliko boleznij, posebno očesnih. Prosili smo deželni odbor, da naj pošlje strokovnjaka, ki nam bode napravil načrt za napeljavo dobre pitne vode iz oddaljenega studenca. Pričakujemo, da bo izdelan ta načrt še to leto. Z državno in deželno pomočjo dobimo tedaj duh in telo oživljajoče krepilo. Našemu polju in travnikom povzročujejo povodnji mnogo škode. Da se tudi temu v okom pride, odposlali smo na pristojno mesto dobro utemeljeno prošnjo. Lansko leto napravili so nam brzovav, v tekočem letu pa na jesen izroči se prometu nova, 23 kilometrov dolga okrajna cesta, vodeča v Sodražico in Ribnico. Prihodnje leto si hočemo zgraditi novo štirirazredno ljudsko šolo. Toda s tem ni še naše delo končano. Skrbeti nam bo za povzdigo živinoreje, za pridobitev dobre krme in za oživljenje domače obrti. Ustanoviti si hočemo zadrugo, ki vzame jedno graščinskih parnih žag v najem, in ki bo sama kupovala drevesa in izdelovala iz njih trame in žaganice, ter jih prodajala v Istro in Dalmacijo, od koder bo dobivala zdravo in ceno vino in olje in od drugod druge pridelke. S tem pa nočemo uničiti naših trgovcev, ker se za povzdigo naših kmetij zanimajo. Pozneje dokažemo, da bodo take zadruge njim in nam v korist. Sezidati si hočemo poslopje, v katerem bomo imeli občinski urad, posojilnico, mirovno sodišče, bralno sobo in stanovanje za tajnika. Izvedenega in vestnega tajnika iščemo, ki bode imel pri nas pri poštemem delu do 1000 gld. dohoka. Občina, posojilnica, mirovno sodišče in zadruge mu donesejo ta znesek. Brez dobrega tajnika posuši se naš dosedanji trud, dober tajnik je veliki občini blagor božji. Še veliko uspehov hočemo doseči. Treba je kmeta buditi, da odpre pot dobri stvari, za katero se je ogrelo njegovo srce. Pri nas se je začelo daniti. Nasledek temu gospodarskemu gibanju je, da se prepovedane igre opuščajo, da se vsi posestniki, trgovci in obrtniki iz vseh vasij vedno mirno in stvarno o gospodarskih stvareh pogovarjajo. Čutimo se nekako prerrojene, zvest in sovrastvo izginevata, dobrohotnost in pravicoljubje ju nadomeščata. Tudi se je jelo ljudstvo zanimati za čitanje knjig in časnikov. Knjige Mohorjeve družbe in Slovenske Matica, h kateri slednji je letos na novo deset članov pristopilo, razni gospodarsko politični časniki in drugo berilo je ljudem zabava ob nedeljskih popoldnevih in slabem vremenu. Ko se zavé ljudstvo še bolj v etično-gospodarskem pogledu, napravimo si bralno, pevsko in gasilno društvo in podružnico sv. Cirila in Metoda. Tako se mora povsod postopati. Mi si želimo čase, ko bo možka beseda več izlala, kakor današnja pismo. Veliko smo dosegli, a še več hočemo doseči. Povdarjati moramo, da nam niso naložile vse te naše pridobitve nikakih občinskih doklad. Gospodarski pogovori v družbi in pod milim nebom bistrijo nam um in blažijo srca. Pri tem trudopolnem delu podpira nas mož, ki prihaja iz daljine k nam, on nas spodbuja in navdušuje in nam izdeluje vse prošnje brezplačno. Dne 5. septembra t. l. popoldan po blagoslovu imeli bomo pod Taborjem pod milim nebom ljudski shod, na katerem bomo govorili o gospodarskih rečeh, katere smo že pridobili in katere hočemo še pridobiti Bog nam daj ta dan lepo vreme in svoj blagoslov!

Loškopotočan.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. septembra.

— (Vseslovenski shod) Izpolnjuje svojo časnikarsko dolžnost, prijavljamo naslednji dopis: Zanimanje za vseslovenski shod je posebno veliko mej izvenkranjskimi Slovenci in posameznim pododborom dohaja jako mnogo prijavi za udeležbo. Želeli bi bilo, da bi se pododbori kar največ mogoče ozirali na našega kmeta, saj bi prav ta moral biti v največjem številu zastopan na vseslovenskem shodu. Čujejo se pritožbe, da se pošiljajo vabila izključno samo župnikom in kapelanom ter nekaterim narodnim županom, dočim se našega kmeta deva v ozadje. Vsa čast izvenkranjski narodni duhovščini, ali na shodu morajo biti zastopani tudi kmetje in za to ne gre prezirati tistih, ki bi se radi udeležili shoda.

— (Ljubljanski Sokol — „Slovenskemu Listu“) Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani sklenilo je v svoji seji dne 3. septembra 1897. doposliti uredništvu „Slov. lista“ sledečo izjavo: „Slavno uredništvo! Z ozirom na poročilo o škofje loškem in idrijskem izletu v Vašem cenjenem listu izjavljamo sledeče: 1. Ne dovoljujemo, da bi se naše sokolske težnje in njihova izvrševanja fruktifikovala za vspehe Vašega lista, to pa zaradi tega ne, ker Sokolstvo ni posledica idej Vašega cenjenega lista, ampak obstoja in deluje kot samostojna ideja že nad 30 let. — 2. Prepovedujemo si, da bi se tisto, kar je zasluga Sokolstva v svrhu sloge na Slovenskem, izkoriščalo za to ali ono stranko, ker stojimo jedino na podlagi pravega in nesebičnega narodnjstva, vsled česar odrekamo za slogo v Skofjloki in Idriji vsako zaslugo „Slov. lista“. — 3. Nikakor ne moremo dopuščati, da bi se našega starosta na tak nekvificiran način žalilo v Vašem c. listu, kakor se je zgodilo zadnje čase, in se najodločneje zavarujemo zoper vsako tako postopanje, ker bi sicer vedeli čast našega staroste, ki je bil za najštivilnejšem občnem zboru izbran jednoglasno starosto, varovati najodločneje, ob jednem pa obsejamo napade na našega brata starosta kot nesebičnega slovenskega narodnjaka, ker to gotovo ni primeren ideji sloge, katero tako pristržno zastopa Vaš cenjen list. — S primernim spoštovanjem — za odbor: dr. Josip Kušar, podstarosta, — Alojzij Vernik, tajnik.

— (Poljedelski minister grof Ledebur) pripeljal se je včeraj v Divaco in si ogledal pogodbeni Kras okoli Št. Petra, potem pa se odpeljal v Prestranek in v Postojino, kjer ga je vzprejel dež. predsednik baron Hein in obč. zastop z županom na čelu. Minister si je ogledal postojinsko jamo in ostal v Postojini čez noč. Danes zjutraj se je minister pripeljal v Logatec, kjer je bil lepo vsprejet in od koder se je v spremstvu okr. glavarja in rudniškega nadsvetnika odpeljal v Idrijo. Ponoči se pripelje minister v Ljubljano.

— (Potresna doklada železniškim uradnikom) se še doslej ni izplačala. Kakor se nam piše, železniški uradniki tudi še ničesar ne čujejo, kdaj meni ravnateljstvo sploh to storiti. Kakor lani, morajo biti železničarji tudi letos zadnji!

— (Klaverno zadoščanje) „Slov. dihur“ je v zadnji številki z velikim zadoščanjem in z očitno škodoželjnostjo naznanil, da je bil blagajnik okr. bolniške blagajne, gospod Rajko Brauke, na tožbo sedanjih „gospodarjev“ bolniške blagajne, dra. Brejca, Kregarja in L. Breskvarja, obsojen zaradi žaljenja na časti na 10 gl. Čisto naravno in vsakemu umevno je, da „Slov. dihur“ ni o tej tožbi družega nič naznanil, kakor golo sodbo, kajti vse ostale okoliščine postavljajo tožitelje v nekam čudno luč. Kregar, dr. Brejc in Breskvar so tožili g. Branketa, ker sta dva v Blaznikovi tiskarni službujoča in tožitelja Breskvarju podrejena človeka pričala, da je g. Branke v privatni družbi tožiteljem očitno breznačajnost in dra. Brejca imenoval „Grüschnebel“. Priči sta prisluškovali, kaj je gosp. Branke govoril svojim prijateljem, in na podlagi poročila teh priči vložili so Brejc, Kregar in Breskvar svojo tožbo. Tako pač ne postopa vsakdo. Gospoda tožitelji so pač hoteli škodovati doslej popolnoma neomadeževanemu g. Branketu, iskali so uzrokov, da bi ga mogli prijeti in naposled res dosegli, da je bil g. Brauke po „sijajnem“ govoru dra. Brejca obsojen na 10 gl. Ta tožba dra. Brejca Kregarja in Breskvarja ni samo značilna za te gospode, ampak pojasnjuje tudi, kake razmere morajo vladati v okr. bolniški blagajni. Kako naj blagajna uspeva, ako ti ljudje, ki so jo slučajno dobili v roke, niti s prvim uradnikom ne morejo izbajati, dasi je ta uradnik miren, tih, marljiv in vesten, in dasi se imajo ti krščansko socijalni odborniki največ temu uradniku zahvaliti, da so sploh v odbor

prišli? Vse kaže, da hočejo gospodje krščanski socijalisti v okr. bolniški blagajni etablirati strankarsko gospodarstvo, da bi blagajno radi izkoristili v svoje strankarske in morda tudi v svoje osebne namene, in da preganjajo vsacega, kdor hoče, da ostani blagajna nad strankami. Zategadelj pa se le čudimo, da magistrat še vedno ni naredil konca tem razmeram in da še ni prevzel blagajne.

— (Ljubljanski „Sokol“) je sklenil v večrajšnji odborovi seji, da vzame 5 deležev za zgradbo slovenskega kolesarskega dirkališča; da se izreče — ne da bi se s tem sezalo v pravico prireditelja izleta v Idrijo, to je „Postojinskega Sokola“ — zahvala vsem narodnim krogom v Idriji in v drugih krajih, skozi katere so se vozili izletniki, posebno v Logatec, Hotedrčici in Godoviču in na Jeličnem vrhu; dalje se je izrekla zahvala gosp. lekarnarju Trnkoczyju, ki je podaril društvu zabojček antiseptičnih sredstev in zdravil in obljuba za prvo pomoč pri eventualnih nezgodah pri telovadbi. Ko nečto je odbor jednoglasno odobril izjavo na uredništvo „Slov. lista“ v Ljubljani, katero prijavi ljamo na drugem mestu in katera se je sočasno odposlala tudi omenjenemu listu.

— („Glasbena Matica“) Efektivno srečanje „Glasbene Matice“ vrnilo se boče dne 15. oktobra letos. Za srečanje namenjeni dobitki so do malega že nabavljeni in bodo razstavljeni koncem tega meseca v društveni hiši v Vegovih ulicah. Odbor je skrbel tako za kuskne kakor za koristne dobitke. Za sedaj bedi povedano, da se nahaja med dobitki jako fin, dragocen glasovir, času primeren bicikelj, zlate in srebrne žepne ure, več zlatih in srebrnih garnitur itd. Srečanje vršilo se bo v ta namen da si „Matica“ pridobi sredstev za prireditve „glasbenega doma“ v šolske namene. Šola „Glasbene Matice“ razvila se je v zadnjih letih tako, da niso več zadostovali odmerjeni jej prostori, treba jih je bilo razširiti in popolniti inventar. Ker pa vsega tega ni moči izvesti s skromnimi letnimi dohodki, poskusil je odbor tem potem pridobiti nekoliko sredstev. Prepričan je bil v naprej, da ga boče podpirala zozna požrtvovalnost slovenskega naroda pri tem podjetju, katero boče v korist naroda samemu. Opravičeno je upanje, da boče narodo naše občinstvo seglo po srečkah, katere je dobiti pri raznih društvenih poverjenikih po deželi, v Ljubljani pa razven pri odboru „Glasbene Matice“ tudi v trgovini gospoda Vase Petričiča in v glavni trafiki na Mestnem trgu ter v Šeškarkovi trafiki v Šalenburgovih ulicah.

— (Koncentracija vojaštva) Za nastanitev vojakov v našem mestu treba boče doplačati kacic 3000 gl. Ta znesek boče morali plačati hiši posestniki. Koncentracija nas boče torej precej veljala. Prav z ozirom na to pa moramo izreči svoje začu denje, da je bila vojaška godba restavraciji v kazni opetovano brezplačno na razpolaganje, slovenski gostilničarji pa je niti za denar niso dobili, kadar so hoteli. To je gotovo jako značilno.

— („Slovensko planinsko društvo“) Reklamni odsek „Slov. plan. društva“, čegar namen je, da skrbi za reklamo i za „Slov. plan. društvo“ i za slovenske dežele, da skrbi za nabavo krajevnih fotografij ter zato pridobiva tudi društvu amateur-fotografov i. t. d., imenuje po pravilih tudi svoje dopisujoče člane, kateri so z odsekom v trajni pisni zvezi. Ker so ti dopisniki velikega pomena za delovanje odseka, zato se obrača odsek do vseh članov planinskega društva kakor tudi do nečlanov prijateljev naše lepe domovine, da se zglasijo prostovoljno kot dopisniki ter poročajo „reklamnemu odseku“, kakor jim določa sledeči od odseka izdani delokrog. I. Dopisujoči član reklamnega odseka „Slov. plan. društva“ poroča odseku iz lastnega nagiba sv. vsled odnosa poziva reklamnega odseka ali pa osrednjega odbora „Slov. plan. društva“ o vsakega zadevah, trdočih se razvoja turisticke meji Slovenci in pa potovanja in bivanja po slovenskih deželah sploh. Posebno mu je naloga: a) Da poroča o potrebnih markacijah potov in stez, katere bi bilo treba izvršiti oziroma popraviti; b) da poroča o vsem, kar bi zamoglo pospešiti turistiko ali v varnost potnikov preskrbeti; c) da poroča o vsem, kar ovira razvoj turisticke in promet tujcev, ker je torej v interesu potujočih tujcev odstraniti; d) da sestavi za svoj kraj in njega okolico kratke potopisne zaznamke o priporočljivih turah in izletih, o vseh znamenitih in zanimivih prirodnih in krajevnih posebnostih kakor o hribih, dolinah, jezerih, slapih, jamah, razgledih, cerkvah, gradovih, razvalinah, mestih, vaseh in trgih, rojstnih krajih slavni mož, rudokopih, letoviščih, kopališčih, tovarnah, industrijskih ali obrtnih podjetjih posebno domačih industrijah in podjetjih. Zaznamke te je opremiti s podatki o visokosti ali velikosti, o ceni vožnje in dr., sv. z zgodovinskimi ali stariškimi podatki itd. Te krajepisne bilječke, katere je imeti trajno v evidenci, je prepustiti reklamnemu odseku v porabo. e) Da poroča o priporočljivih gostilnah in hotelih, o javnih in zasebnih prenočiščih v letoviščnih in drugih krajih s podatki o priičnem številu razpoložljivih ležišč itd. II. Da posluje kot poverjenik „Slov. plan. društva“ navdušujoč in vabeč v svojem kraju in okolici k vstopu v „Slov. plan. društvo“. Ob jednem se obrača reklamni odsek do vseh domoljubnih, amateur-fotografov, da mu pošiljajo krajevne fotografije bodisi o trgih, vaseh in mestih bodisi o prirodnih krasotah. Vse građivo se bo

perabilo zlasti za knjižico, katero namerava izdati „Slov. plan. društvo“ ob svoji petletnici. Knjižnica prinese tudi inserate o trdkah, letoviščih, gostilnah i. t. d., zato naj se pošiljajo tudi naročila o inseratih reklamnemu odseku.

— (Glas iz občinstva.) Piše se nam: Da se ne bo nikomur krivica godila, moram glede prevčerajšnje novice o poslovanju pri takajšnjem c. kr. plačilnem uradu priznati, da nisem bil dobro poučen, ko sem bil mneaja, da se bo uprav polživo izplačevanje odslej pri omenjenem uradu udomačilo. Tega namreč nikakor nista zakrivila, kakor se je baže od mnogih strani tolmačilo, stalna blagajnika, ki sta bila zdaj zaporedoma vsak po jeden mesec na dopustu, in katera sta znana kot jako spretna ter urno in točno poslujoča uradnika, temveč tačasni substitut. Ta bil je z ozirom na dosedanje skušnje jako neumestna, a po porogljivem posmehu in glasnem zabavljanju ter po splošnji nevolji strank sočeč skrajno ponesrečen poskus. Tako, pravijo, kakor se je izplačevalo, a tudi zabavljalo ta dva meseca, se še nikdar ni, kar sploh blagajnica obstoji, in se gotovo tudi nikdar ne bo več. Vederemo!

— (Društvo knjigovezov, galanterijskih knjigovezov, kartonažnih izdelovalcev in njihovih pomožnih delavcev na Kranjskera) priredi v nedeljo, dne 12. septembra t. l., na vrtu gostilne pri „Ferlandu“ veselico. Pri veselici soče luje iz posebne prijaznosti sl. slov. del. pevsko društvo „Slavec“ in sl. tamburaški klub „Zvezda“. Začetek ob 4 uri popoldne. Vstopnina 20 kr. za osebo, otroci so vstopnina prosti. Čisti dohodek namenjen je blagajni za podporo obolelim društvenim članom Veledušnosti se ne stavijo meje.

— (Izlet k sv. Lorencu.) Prijateljem narave se tudi jutri priložnost, da lahko obiščejo goro sv. Lorenca nad Polhovim Gradcem. Jutri se odpelje do 70 izletnikov iz Ljubljane in z Viča; odhod boče ob 6. uri zjutraj z Viča. Ob 11. uri bo na gori sv. Lorenca maša.

— (Nezgoda.) Ivan Okoren, hlapec pri Bobenčku na Glincah, peljal je včeraj popoldne z opeko naložen voz po Bregu. Ko je hotel skočiti na voz, mu je izpodletelo in je padel pod voz, da mu je šlo sprednje kolo čez desno nogo, katero mu je zdrobilo pri kolenu.

— (Tatvina.) Vikt. Hiengu, vinskemu trgovcu, kradli so neznan tatovi iz kleti v Vodmatu vino. Tatovi so imeli ponarejene ključke, s katerimi so odpirali kletna vrata. V sredo po noči pa je bil tat ujet in prijet. Mestna policija je sedaj že dela 8 oseb v zapor, katere so vse sumnive, da so se udeležile tatvine. V hiši vinskih tatov je bilo prav veselo življenje. Vsak, kdor je prišel v hišo, je dobil piti in neki čevljar ni mogel prehvaliti teh dobrih ljudi, ker so mu vsakokrat, kadar je popravil kako obuvalo, poleg plače še dali liter vina. Vino so tudi po 20 kr. liter prodajali.

— (Izpred porotnega sodišča.) Prevčerajšnjim vršila se je pred tukašnjim porotnim sodiščem obravnava proti 15 let staremu Egidiju Križaju, slikarskemu vajencu iz Zgoranje Šške, zaradi hudočelstva tatvine, proti njegovemu materi Urši Križaj in proti njegovemu bratu Antonu Križaju pa zaradi udeležbe pri tatvini. Egidij Križaj je vkljub svoji mladosti nevaren tat. Kradel je s prva v ljubljanski okolici, pozneje pa je začel krasti tudi v mestu, zlasti v Krakovem, kjer so mu bile razmere najbolj znane. Kolikor znano, okradel je Križaj dne 29. maja letos posestnika Franca Babuika v Bzoviku, kateremu je vzel hranilnično knjižico, glasečo se na 1192 gl., srebrno žepno uro in 35 gl. denarja. D-set dni pozneje kradel je Križaj pri posestniku Hebšu v Zgoranji Hrušci, kjer je vzel nekaj zlatine in čez pet goldinarjev gotovine. Pri posestniku Brinovu v Slapah ukradel je Križaj srebrno žepno uro, dva zlata prstana in nekoliko denarja. Vse te tatvine izvršil je ob času, ko so ljudje imeli opravka na polju. V Ljubljani okradel je Križaj Ano Saha dolnik v Kladeznih ulicah, kateri je vzel za 60 gl. srebrnega denarja in raznih efektov v vrednosti nad dvajset goldinarjev. Nadalje okradel je Križaj sestri Antonijo in Marijo Novak v Krakovskih ulicah in Materija Jagra v Kladeznih ulicah. Ukradene reči shranjevala sta mati Urša in brat Anton Križaj in se jih je pri hiši prestavi našlo mnogo v njuni posesti. Egidij Križaj bil je obsojen na poltretje leto, mati njegova na štiri mesece, brat njegov pa na dva meseca težke ječe. Državno pravdnništvo prijavi lo je priziv zaradi premzko odmerjene kazni. — Včeraj vršili sta se dve obravnavi. Pri prvi bila je obtožena 29 let stara samska dekla Marija Obreza iz Begunj hudodelstva detomora, ker je dne 22. avgusta t. l. v Rakeku svojega otroka ob porodu zadušila. Dan pozneje skrila je mrtvega otroka na vrtu, a ko jo je pri tem opazila Ivana Štefija, ušla je obtoženka iz Rakeka, vzela mrtiča ter ga skrila v nekem gozdu. Čez teden dni bila je aretovana in je sama pokazala orožnikom kraj, kamor je bila skrila mrtvega otroka. Marija Obreza, ki ne taji dejanja, bila je obsojena na pet let težke ječe, poostrene z jednim postom mesečno ter trdim ležiščem v tamni celici dne 22. avgusta vsakega kazenskega leta. — Pri drugi obravnavi bil je obtožen laški delavec Santo Capellari zaradi ponarejanja kovanega denarja. Ker so porotniki zanikali glavno vprašanje, bil je Capellari glede hudodelstva ponarejanja denarja od obtožbe oproščen, pač pa je bil

obsojen na 48 ur zapora, ker orožniku, ki ga je blizu Vipave aretoval, ni povedal pravega imena. — S tem je bila poročna sesija končana.

— (Izgubljene reči) Tekom meseca avgusta bile so pri mestnem magistratu ljubljanskem zglasene naslednje izgubljene reči: Deset denarnic s skupnim zneskom 132 gld. 20 kr., sedem srebrnih žepnih ur, dve zlati verižici, zlata zapestnica dva zlata prstana, hranilnična knjžica z vlogo 500 gl., zlata prsna igla, potna torbica z razno zlatino in srebrnico, zlat obsek, srebrni obroček in končno črn dežnik.

— (Najdene reči) Tekom meseca avgusta bile so pri mestnem magistratu ljubljanskem zglasene, oziroma oddane naslednje najdene reči: Osem denarnic s skupnim zneskom 79 gld. 72 kr., tri zlate zapestnice, zavoj razne obleke, tri srebrne žepne ure, zapestnica z granati, vrhnja suknja, trije dežniki, srebrni obroček, zaboj masla, štiri čepice, solčnik in končno dva molitvenika.

— (Furor teutonicus) Iz Kočevja se nam piše: Kakor je „Slovenski Narod“ poročal, obsojeno je bilo 17 delavcev v Trstu v zapor od 4 do 9 mesecev, ker so nagnali izživajoče je laške delavce. Minulo sredo vršila se je tudi pri nas podobna obravnava, samo da tu zatožencev ni nihče izžival. Tolpa Kočevcev zasledovala je mirnega Slovence, ga zasledila v gostilni in hotela preteptati. Le po sredovanjem hišnega gospodarja se ima napadeni zahvaliti, da je to pot srečno odšel. S tem pa se naduta ošabnost Kočevcev, ki sodi, da Slovenec niti živeti ne sme, še ni zadovoljena. Tolpa je ponovila napad na dotičnega in ga pretepla do krvi. V sredo torej se je o stvari obravnavalo in sodišče je spoznalo dve toženi osebi krivima in ju obsodila po §. 496 k. z. na globo 5 gld. Trezen človek bi sedaj sodil da bo ta kazen obsojence pač spametovala in tudi drugim stvarilen izgled. Kočevce pa je treba poznati. Ti junaki zdaj po gostilnah kar javno groze: „Sedaj pride najprej N. N. na vrsto. Kaj mi je, če plačam 5 gld.“ Ko se mrak napravi, zbirajo se cele grude in merijo s srpimi pogledi vsacega, v katerega žiloh se prečja druga, kakor nemška kri. Ta surovost in nestrpnost polastila se je že celo nezrelih dijakov. Predzadnji terek vlačilo se je od 1. do 9. ure popoldne kakih 30 nezrelih dijakov po mestu in okolici in vganjalo posebno zvečer, ko jim je zavžita pijača razburila živce, svoje neslanosti z nepretrganim hail-tulejem. Rešenci na ljubo se mora przoati, da je posebno mej boljšimi Kočevci nekaj taci, ki divje ravnanje svojih rojakov odločno in javno obsojajo. Zato jim pa te miroljubni ljudje ravno malo tako ugajajo, kakor Slovenci. Osebni napadov na take Kočevce še ni sicer bilo, pač pa se je ob priliki Südmarkovanja v Kočevju po nači pobilo dvema odličnima meščanskima rodbinama okra, mej temi jedni, koje predniki so za nemško stvar, za šole žrtvovali gotovo najmanj 120.000 gld., ki je še sedaj ud šulvereina in Südmarke; samo za to, ker je sedanji gospodar stig matiziral omenjena napada javno kot pobalsko surovost. Končno naj se še omeni, da je državno pravdnikstvo v Novem mestu tukajšnjemu tunkejcionarju brzojavno naročilo, oglasiti priziv proti navedeni razsodbi.

— (Iz Ribnice) se nam piše: V nedeljo dne 5. septembra vršal se bode slavnostni sestanek ognjegasnih društev iz Ribnice, Velikih Lašč in Dolnjevasi v Ribnici. K temu sestanku vabijo se slavna bratska društva, kakor tudi prijatelji ognje gascev. Vsa društva in gostje se snidejo popoldne ob 1/4. uri v hotelu Arko pri postaji, zvečer pa bode koncert s plesom v prostorih g. Aot. Arko. Pri vseh točkah programa sodelovala bode slavna novomeška godba.

— (Predrznost celjskih nemškutarjev.) Vojaška godba, katera je zdaj v Celju, prireja seveda tudi koncerte. Za „Narodni dom“ jo je težko dobiti. Na nekem takem koncertu v gostilni „pri kroni“ so zahtevali celjski Prusaki, naj jim vojaška godba svira „Die Wacht am Rhein“. Ker godba tega ni storila, začela je zbrana družba to pesem „prepevati“, na kar so vojaki ustali in odšli. Nekaj podobnega se je zgodilo v gostilni „zum Löwen“. — Lastnika kavarne „Central“, Golč, je prepovedal svojim natakarcam postreči slovenskim vojakom, ker so slovenski govorili in peli.

— (Iz Celja) se nam piše: Jutri v nedeljo 5. t. m. bo v „Narodnem domu“ v Celju veliki vojaški koncert, pri katerem igra vojaška godba peš polka Milde št. 17. Začetek ob 1/8. uri zvečer.

— (O slovenski stolici na graškem vseučilišču) Iz Gradca se nam piše: Mnogo let so se trudili slov. državni poslanci in vseučilišni profesor dr. Krek, da so nam priborili na tukajšnjem vseučilišču slovensko stolico za predavanje slovenske slovnice in slovenskega slovstva, katero je ministertvo odstranilo po Oblakovi smrti. Imenovalo je profesorjem te stolice dr. Štreklja. G. Štrekelj je začel s predavanjem meseca aprila letošnjega leta. Ko je prišel v Gradec, razširila se je takoj vest, da hoče predavati slovensko slovnico v nemškem jeziku. Dijaki, ki so slišali o tej nesmisli, zbrali so se v mnogobrojnem številu k pogovoru, da se določijo ure. Vprašali so g. profesorja, v katerem

jeziku bode predaval, in izrazili željo, da, celo prošnjo, da predava v slovenskem jeziku, utemeljuje svoje nasvete, da ni pedagogično, predavati slovensko slovaico Slovencev v nemškem jeziku, kajti slov. stolica doseže le svoj cilj, če se predava v materinem jeziku; le na ta način si pridobi dijak potrebnih terminov. Opozorjali so dijake na jednake stolice v Gradcu in Inomostu za italijanski jezik, v Lvovu in Čarnovicah za maloruski, na katerih se predava le v materinščini. Povdarjalo se je pa tudi, da izgubi stolica popolnoma svoj značaj, če se predava v nemškem jeziku, kajti če dr. Štrekelj začne čitati nemški, ostane to uzuelo in se s časom težko odpravi. — G. Štrekelj se je takoj zadovoljil, rekoč: „Meni je vse jedno kako predavam, saj znam slovenski tako ke nemški“. A čujmo! Prihodnjo uto javi, da mu dekanat ne dovoli ta tečaj predavati v slovenskem jeziku, ker je objavil predavanja v nemškem jeziku. Čegava je bila torej krivda? Djakov vender ne! G. Štrekelj je tudi obljubil, da se bo prihodnje leto izognil tem zaprekam, A začudeno smo gledali program I. l., v katerem javi g. Štrekelj svoja predavanja zopet v nemškem jeziku, samo k jedournemu kolegu: „Praktische Übungen in der slovenischen Stilistik“, pripomni „je nach Bedarf in slovenischer Sprasche“. — Primorani smo, javno vprašati g. Štreklja, kaj meni k tej zadevi in kako upravičuje ta svoj korak? Zakaj nam je tu za resno besedo in resno stvar! Kaj nam hasne slov. stolica, ki bo celo kmalu izgubila še svoje ime? Kaj nam hasne slovenski profesor na slov. stolici, ki jo hoče sam pokopati? Za takšno predavanje bi lahko poklicali tudi kakega nemškega nacionalca, ki bi morda še v lepši nemščini podal različne stavke in slovniška pravila.

— (Koroške novice.) Ravnateljstvo mestne branilnice celovške je sklenilo, da se ne bode od vlagateljev zabtevalo 1 1/2% rentnega davka od obresti, ampak branilnica ga bode pokrila iz svojega. Tako je prav! — V Kotarčah dobedo novo telegrafsko postajo. — Neki laški delavec je v Lölingu s podstrešja tri metre visoko tako nesrečno padel na skalnata tla, da si je prebil lobanjo in čez nekaj trenutkov umrl. — Nemškonacionalna „Kärntner Allgemeine Zeitung“, ki je izhajala v Beljaku, a tiskala se v Ljubnem na Štajerskem, je posebla, kajti dne 29. avgusta je zadnjikrat izšla. — Saplent državne gimnazije v Gradcu, Franc Vapotitajb, je imenovan rednim učiteljem na gimnaziji v Celovcu. — Prijatelji domače čebelarje se vedno množé. Tako se je zopet ustanovila podružnica Radetnje in okolica „centralnega društva za čebelarje v Avstriji“ na Dunaju. — Utonil je dne 5. m. m. 12letni deček Karol Germ v Pudlasu, občina Libaliče. Šel se je z več tovariši v Dravo kopat, kjer je našel smrt. — Nadvojvoda Franc Ferdinand se rad mudi na Koroškem, in to v Lölingu, kamor se je sedaj že drugič podal. Nadvojvoda je velik prijatelj lova. — Poljedelski minister grof Ledebur se je te dni mudil v Rajblu, kjer si je ogledal odtotne rudarske naprave. Morebiti celo pride na Kranjsko, v Idrijo, kjer bo tudi marsikaj videl in slišal.

— (Goriške novice.) Lahi naredé iz vsacega komarja slona. Tako nagiaša goriški odvetnik Nardini po laških listih, da je bil blizu Mahih Rojic napaden in s kamni obmetan, ter da so napadalci pri tem kričali „Živio slovenski“. Že ta klic priča, da Nardini laže Slovenec nikdar ne bo vpil „Živio slovenski“, pač pa Lah, kadar hoče veljati za Slovence. Ako je bil Nardini res napaden, napadli so ga Lahi, sinovi tistega naroda, kateri je rodil v prejšnjih stoletjih veliko slavnih mož, v takečem veku pa razne Oberdanke, Caseric, Angiolite itd. — Vprašanje o slovenski šoli še vedno ni rešeno. Laška šola v Podgori se je zopet otvorila, save, tu gre za Lahe in to je kaj družega. Goriško mestno starešinstvo je minoli teden sklenilo pritožiti se na upravno sodišče proti ministarski naredbi z dne 10. junaja t. l., s katero je bilo mestu ukazano, premestiti slovensko šolo v ulico Vogel, kjer je zdaj laška šola. Da se stvar tako zavlačuje, tega je vlada kriva, katera nima volje, stvar dognati. — V zadnji seji goriškega obč. sveta se je obč. svet. Marzini pritožil, da je našel mestni arhiv, v katerem se nahajajo važne listine, pod streho mestne hiše v nekih starih zabojih! — V braniški dolini dobé venderle prepotrebno novo cesto; ministertvo je zaajo dovolilo 34 000 gld. — Poljedelski minister grof Ledebur je prišel v sredo čez Predel na Goriško. Mudil se je v Bolcu, v Tolminu in se od Solkana peljal na Trnovo, potem pa v Gorico. Včeraj zjutraj se je minister odpeljal v Postojino od koder pojde v Idrijo.

* (Dekadentni poslanec.) Znani italijanski dekadent, romanopisec Gabriele d'Annunzio je bil te dni izbran poslancem za okraj Ortond a More v Abrucih. Dobil je 812 glasov. V svojem kandidatskem govoru ni niti omenil politike, nego je v dekadentsko nerazumljivih prispodobah govoril le o

— lepem. Nadejati se je zanimivih govorov tega dekadentskega poslanca v poslanski zbornici.

* (Kaznovana opravilivka) Vodja braziljskih komunistov Conseilheiro, ki dela s svojo vojsko različnih banditov in izgublencev vladi že več mesecev toliko posla, se je pred dvanajstimi leti oženil z lepo in bogato deklico, katero je neizrečeno ljubil. Mati njegova pa sinuhe ni trpela ter je na vse možne načine intrigirala, da bi sina in sinaho razdružila. Ker se ji pa to ni posrečilo, zlagala se je sinu, da mu je žena nezvesta in da jo vsako noč, kadar njega ni doma, obsiknje tuj moški. Conseilheiro je postal ljubosumen ter je sklenil opazovati. In res, neko noč je videl, da se plazi v stanovanje ljubljene žene neki moški. V strašni ljubosumnosti je planil na moža ter ga zabodel; potem pa šel k ženi ter jo zadavil. Izkazalo pa se je, da je bil oni mož — morilčeva mati, ki se je bila preoblekla. Conseilheiro je bil zato samo eno leto v ječi. Ko je bil svoboden, prodal je vse svoje posestvo ter postal velik dobrotnik provincije Bahija. Ustanovil je družbo komunistov, ki je narasla v veliko vojsko. Sedaj ima že 15.000 mož, katerih ni možno vgnati.

Darila:

Zahvala Gospica Minka Černe, hčerka gosp. Černeta urarja v Ljubljani, podarila je „Tamburaškemu zboru v Šmartnem“ pri Litiji krasne družbene trakove z napisom. Časni darovalki se tamburaši za blagodušni dar najiskrejeje zahvaljujejo.

Književnost.

„Ljubljanski Zvon“ št. 9. prinaša na čelu začetek novega ciklusa A. Aškercja z naslovom: „Pavliha na Jutrovem.“ Ciklus ima humoristično satirično obliko. Moderni bizantinizem je izborno karikiran v prvi pesni: „Slavnost v Bagdadu.“ — V povesti „Kam plovemo“ popisuje Karol Dolenc usodo nesrečne udove Ottilije Merkove in breznačajnosti ritmojstra Stanskega. — „Sonet“ Zora je humorističen. Prof. Vl. Levec je mojstersko napisal nekaj prijateljskih spominov o pokojnem romanopiscu Kersniku, prof. R. Perušek pa slika v svoji noveli padec lepe Mare Rendičeve in podlosti častnika Alfreda. Prof. Steklarski opisuje življenje barona Trenka v avstrijski vojski, Premec pa začena novo lepo povest „Zenitna ponudba“ in V. Holz nadaljuje z opisovanjem potovanja kiparja Progarja po Italiji, po Rimu in Vatikanu. V „Listku“ je ocenil T. Doksov novi ciklus A. Funtka („Smrt“), urednik pa stavi nekaj predlogov glede pisateljskega shoda. Končno prinaša „Listak“ nekaj krajsih ocen in poročil. Tudi ta številka je torej prav bogato založena.

Mittheilungen des Musealvereines für Krain. Z veliko natančnostjo je nabral gospod prof. Gratzy vsa imena kolikor toliko zanimivih jam na Kranjskem, katerih imamo nevrjetno veliko. Ta spis je prav posebno zanimiv. Dalje podaja prof. Ferd. Seidl referat o „Die Höhlen und Grotten in Krain“. Kleinere Mittheilungen. Mittheilungen der Erdbebencommission der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien. Literaturbericht.

Brzojavke.

Dunaj 4. septembra. „Fremdenblatt“ javlja oficijozno: Vlada in večina se hočeta v smislu izjave, katero je sklenila desnica v sredo, mejsebojno podpirati. Večini pripadajoče stranke so pripoznale, da je na vsak način potrebno solidarno postopanje, in se bodo potrudile, zagotoviti normalno obravnavanje v parlamentu. Vesti „Hlasa Naroda“, da se je večina razdrla, so neosnovane.

Dunaj 4. septembra. Listi poročajo, da je ministarski predsednik pri včerajšnjem posvetovanju s pododsekom desnice vzel na znanje zahteve posamičnih strank in dal glede njih povsem določne in obvezne obljube. Poslanci varujejo seveda tajnost.

Praga 4. septembra. Na današnjem shodu konservativnih veleposestnikov je na razpravi tudi predlog, naj bi konservativni veleposestniki vstopili v mladočeški klub. Zagovornik tega predloga je princ Schwarzenberg.

Praga 4. septembra. „Narodni Listy“ dementujejo vest, da je posl. dr. Herold določen češkim ministrom.

Praga 4. septembra. Danes so se sešli zaupniki socijalistične stranke na Češkem. Jutri se bo z dovoljenjem policije vršila pod milim nebom socijalnodemokratska manifestacija za spravo mej Čehi in Nemci.

Carigrad 4. septembra. Zastopniki velelesil imajo jutri zadnjo konferenco glede grškoturškega miru. Ako se ne doseže porazumljenje, obravnavali bodo potem kabineti neposredno mej seboj.

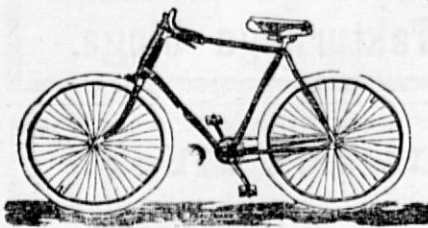
Stanovanje v najem!

V mestni hiši, Komenskega ulice št. 16, je jedno stanovanje v II. nadstropju, obstoječe iz dveh sob, kuhinje, kleti in drvarnice, od 1. novembra letos

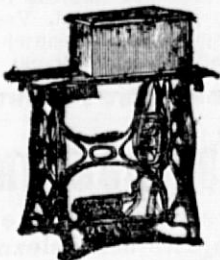
oddati v najem.

Pismene ali ustne ponudbe vzprejema in zaželjena pojasnila deli v navadnih uradnih urah podpisani magistrat.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dné 20. avgusta 1897.

Največja zaloga
bicikljev
in
šivalnih strojev
ponajnižjih cenah.

Fini bicikelji z vsemi pripravami in z jamstvom po 110 gld.

Glavna zastopstva najboljših tovarov imam le jaz, in sicer:

Styria, Swift, Helikal, Premier, Neuman, Kurir, Germania, Kaiser in angleške.

Vsa popravila se točno in ceno izvršujejo. — Stara kolesa zamenjavam.

Za obilen obisk se priporoča in vabi

Centki zastoj in se
(937-11) pošiljajo tudi po pošti.

Fran Čuden
urur v Ljubljani.

Otvoritev trgovine.

Dovoljujem si s tem slavnemu p. i. občinstvu uljudno naznaniti, da sem te dni otvoril svojo lastno

trgovino z usnjem

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3 v Koslerjevi hiši.

Pri meni je dobiti različne vrste usnja bodisi za fino, lahko, bodisi za težko obutalo in sicer na drobno in na debelo za solidne cene. Blago v moji zalogi je fine, dobre in trpežne kakovosti. Tudi imam na prodaj vse v čevljarstvo obrt spadajoče potrebščine z najboljših tovarov.

Priporočam se za obilen obisk ter zagotavljam, da bom vsakogar postregel v njegovo zadovoljnost glede dobrote blaga in solidne cene.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Pollak.

(1329-1)

Razglasilo.

Na c. kr. véliki gimnaziji v Ljubljani se prične šolsko leto 1897/8 dné 18. septembra s slovesno službo Božjo v stolni cerkvi.

Učenci, ki želé na novo vstopiti v nemški oddelek prvega razreda, naj se, spremljani od svojih starišev ali njih odgovornih zastopnikov, oglašé dné 15. septembra mej 9. in 12. uro v ravnateljavi pisarni ter s seboj prinesó rojstveni list in obiskovalno spričevalo one ljudske šole, katero so v zadnjem času pohajali. V slovenski oddelek prvega razreda se v tem obroku učenci na novo ne bodo vzprejemali. — Vzprejemne skušnje za prvi razred se pričó dné 16. septembra ob 8. uri. — V druge razrede na novo vstopajoči učenci se bodo vzprejemali dné 16. septembra od 9. do 12. ure. Ti naj s seboj prinesó rojstveni list, šolsko spričevalo zadjega poluletja (s potrdilom pravilno naznanjenega odboda) in ako so bili oproščeni šolnine ali uživali ustanove, tudi dotične dekrete. — Učenci, ki so doslej obiskovali ta zavod, naj se oglašé dné 17. septembra od 8. do 12. ure s šolskim spričevalom zadnjega poluletja. Vsak učenec plača 1 gld. 20 kr. prispevka za učila in igralne pripomočke, vsak na novo vzprejeti pa poleg tega še 2 gld. 10 kr. vzprejemnine.

Učenci, ki po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici in ozemlju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokrogovnu in Zatičini, se smejo po naredbi veleslavnega c. k. deželnega šolskega sveta z dné 28. avgusta l. 1894., št. 2354, na tukajšnji gimnaziji vzprejemati le izjemoma v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih in to le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta.

Ravnateljstvo c. kr. vélike gimnazije v Ljubljani.

(1325-1)

dné 2. septembra 1897. l.

Cast mi je cenjenim p. n. damam uljudno naznanjati, da je gospica, katera je bila doslej v mojem salonu modnih klobukov kot prva moč nastavljena, zapustila mojo trgovino ter sem se potrudil, da sem dobil na nje mesto najboljšo nadomestovalko.

Sedaj angaževana gospica, ki je svoje mesto nastopila s 1. septembrom, delovala je doslej v Parizu in Monakovem v prvih salonih in upam, da mi bode omogočeno z njeno pomočjo častitim damam popolnoma ustreči.

Ob enem se zahvaljujem za dosedaj mi v tako obilnej meri izkazano zaupanje, katero si hočem v prihodnje s pošteno in najcenejšo postrežbo ohraniti.

Z odličnim spoštovanjem

J. S. Benedikt.

(1339-1)

Razglas.

Na c. kr. državni višji gimnaziji v Kranju vpisali se bodo učenci, kateri nameravajo stopiti v prvi razred

v sredo, dne 15. septembra

od 8. do 12. ure v ravnateljavi pisarni v novem gimnazijskem poslopju.

Vsprejemne skušnje vršile se bodo v četrtek, dne 16. septembra od 1/2 9 ure zjutraj nadalje. Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prineso seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo. Vsprejemna taksa je določena na 3 gld. 50 kr., ki se bode onim, ki skušnje ne bi prestali, vrnila.

V II., III., IV. in V. razred se bodo učenci vzprejemali dné 16. in 17. septembra.

Šolsko leto 1897/98 se začne dne 18. septembra s slovesno službo božjo na čast sv. duhu

(1320-1)

Ravnateljstvo c. kr. državne višje gimnazije v Kranju
dne 1. septembra 1897.

Otvoritev trgovine.

Dovoljujem si svojim visokočastitim odjemalcem naznanjati, da sem s 1. septembrom t. l. svojo

trgovino z modnimi klobuki za dame

„pri ovčarskem klobuku“

v prejšnjih prostorih, **Mestni trg št. 3,** zopet otvorila, in bodem isto v pomnoženi meri vodila dalje.

Ob jednem opozarjam častite dame, da bodem imela od 15. septembra t. l. dalje

najnoviješe

dunajske damske in modne klobuke za jesen in zimo

po najnižjih cenah v zalogi.

Zatrjujoč, da bodem, kakor dosedaj, skušala vsem zahtevam točno ustreči, z visokim spoštovanjem

beležim

P. Fibrouz.

(1309-2)

Naznanilo.

II Kršlanovi graščini (Moosthai) pripadajoči, v kat. občini Brezovica ležeči

travniki

v približni izmeri 80 oralov, in

njive

v približni izmeri 65 oralov,

so prostovoljno na prodaj.

Kdor želi kaj kupiti, naj pride

dné 14. septembra t. l. ob 9. uri dopoldne

na lice mesta.

Kupnina plača se lahko tudi v 6 jedoakih letnih obrokih.

Več se poizvé v pisarni dra. Frana Veka, c. kr. notarja v Ljubljani.

(1282-2)

Friderik Wannieck & Co.

tovarna za stroje, livnica železa in kovin

v Brnu na Moravskem

prevzema

inštalacijo kompletnih parnih opekarnic in zavodov za malto.

(1217-3)

Stalna razstava opekarniških strjev.

Ilustrovani prospekti brezplačno. — Nad 900 zavodov že urejenih.

Zdravilišče

KRAPINSKE TOPLICE

na Hrvatskem

od postaje Zabok-Krapinske toplice Zagorske železnice 1 uro oddaljene.

Omnibus vozi do konca septembra k vsakemu vlaku.

Odprte do konca oktobra.

Stanovanja od 1. septembra naprej za 25% ceneje.

Izvrstno urejeno zdravilišče, toplo podnebje itd. itd. — Vsakdanje koncerte zdraviliške godbe prireja godba c. in kr. pešpolka nadvoj voda Leopold trajno do 18. septembra.

(1289-2)

Mala oznanila.

Pod Trančo št. 2.

Najbolje cene.

Veliko zalogo

Klobukov

priporoča

(17) **J. Soklič.**

Pod Trančo št. 2.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (25)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Hugon Ihl

v Ljubljani, Pred škofijo hiš. št. 2.

Zaloga

suknenega in manufakturnega blaga.

Prej **J. Zor Alojzij Erjavec** Prej **J. Zor**

(18) čevljarji mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejše do najpraprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši faconi in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Nepremočljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni cení. — Gospodom uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (1007)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (34)

Zaloga originalnega karbolinca. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Moderci

izvrstne facone, najboljši izdelek

(19) najceneje pri

ALOJZIJU PERSCHE

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Najcenejša zaloga klobukov

Glavna zaloga prvih tovarn najfinejših klobukov

J. S. BENEDIKT

ustanovljeno 1830. Ljubljana Pri „predelci pri križu“.

Stari trg št. 1/6. 26

Prekupovalcem tovarniške cene. Ceniki se pošiljajo brezplačno.

Najcenejša zaloga klobukov

Največja izber najnovejšega svilnatega blaga

črno in barvasto, za cele obleke in bluze, priporoča po najnižjih cenah (35)

Alojzij Persche

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Pijte domači liker iz planinskih zelišč

„Triglav“

ki želodec greje in krepi in dobro voljo vzbuja. (36)

J. Klauer v Ljubljani.

Puškar in prodajalec biciklov.

FRAN KAISER V Ljubljani Šelenburgove ulice 6.

(27) Najboljše urejena delavnica za popraviljanje biciklov in šivalnih strojev.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana (20)

Turjaški trg šte. 7.

Ivanka Toni

(21) v Vodmatu št. 3

priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo

kovaško obrt

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priporoča gg. hišnim posestnikom

vezi za stavbe

ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

Ivan Jax (32)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.

Geniki zastoj in franko.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo (37)

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpraprostejših, kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za oblake s pečnicami ali kahlami. Popraviljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

HENRIK KENDA

Geneni lepi klobuki za dame.

Vedno zadnje novosti. Popravilja se urno in prav po ceni. Modni žurnali franco in zastoj.

(22) **LJUBLJANA.** (34)

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (30)

Mehanik

(38) **Ivan Škerl**

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja šivalne stroje in velocipede ter se priporoča p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst žepnih ur zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakortudi stenskih ur, budilk in salenskih ur vse le dobre do najfinejše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih, kakor tudi v stenskih urah vedno v zalogi. 23

Poprave se izvršujejo najtočneje.

Zobozdravnik A. Paichel

Pod Trančo št. 2, poleg čevljarskega mostu, I. nadstropje

ustavlja na najnovejši in najboljši način (16-36)

umetne zobe in zobovja

brez vsakih bolečin ter opravlja plombevanja in vse zobne operacije.

Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca.

Pekarija — Slaščičarna

JAKOB ZALAZNIK

v Ljubljani, na Starem trgu št. 21

postreza točno z najraznovrstnejšimi štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi

v slaščičarski in pekovski obrt

(39) spadajočimi izdelki.

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečene (Vanille Zwieback)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-reznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó. (32)

Geniki zastoj in poštne prosto.

Dijaki

se vzamejo na hrano in stanovanje. — Naslov: Gospa Železnikar, Marije Terezije cesta št. 1, III. nadstropje na desno

Vrt se odda v zakup.

Za čas od dne 25. januarja 1898 naprej se odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skoraj sredi mesta pri hiši v Ljubljani, Gradišče št. 16.

Vrt je prostran, ima površine za šest vrst gredic, dalje dva zidana, s steklom krita gredičnjaka, zidan cvetličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na v sredi med njima se nahajajo stanovanje za vrtnarja, obstoječe iz prtilične sobe in kuhinje, iz pristrešne sobe in pa iz podzemeljske kleti, namenjene za shrambo.

V slednji se nahajata dva ognjišča za cvetličnjak oziroma za rastlinjak. V rečenem vrtu se izvršuje vže dolgo vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.

Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku Dr. Franu Munda, odvetniku v Ljubljani. (1183-8)

(1249-2) Vse vrste

tamburic

priporoča tvrdka

J. Stjepušin

v Sisku na Hrvatskem.

Ilustrovani ceniki se pošiljajo na zahtevanje vsakomur franko.

Doering-ovo milo

S SOVO.

Od 1. 1897

zopet po dodaji dragocenih tvarin zboljšano, tako da se vsem damam in materam ne more dosti nujno priporočiti, naj poskusijo.

Varčno v porabi. Izborno v kvaliteti. Povsod se dobi po 30 kr.

(1293-1)

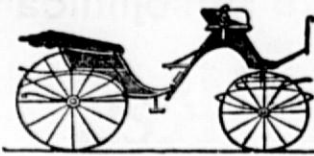
V Ljubljani prodajajo na debelo: Avg. Auer, Ant. Krisper, Vaso Petričić.

Generalno zastopstvo: A. Motsch & Co., Dunaj, I., Lunggck Nr. 3.

2 stanovanji

vsako po 3 sobe, s kuhinjo, jedilno shrambo, drvarnico, vrtnim deležem, uporabo kopalne sobe in pralne kuhinje, se oddasti v najem s 1. novembrom nasproti deželnoobrambovski vojašnici (1301-1)

Svojo zalogo raznovrstnih, kritih in nekritih

VOZ, landauerji, brek (vis-à-vis sedeži)

priporoča slavnemu občinstvu

Ivan Demšar

(naslednik Fr. Šiške)

(1218-5)

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 6.

Nagrobne vence

v največji izberi in po najnižjih cenah

trakove k vencem

z ali brez napisov v vseh barvah

(98-66)

priporoča

Karol Recknagel.

Nova prodajalnica.

Usojam si slavnemu p. i. občinstvu najljubneje naznaniti, da otvorim dne 6. septembra t. l. v lastni hiši,

Preširnove ulice št. 10-14

pod tvrdko

IVAN KORDIK

ново prodajalnice z galanterijskim blagom, drobninami, igračkami in raznim blagom za sedlarje, tapetarje in čevljarje.

Kot dolgoletnemu in vsem strokam popolnoma večjemu voditelju tvrdke Ant. Krisper mi bode ob malih upravnih stroških mogoče zadovoljiti slavno občinstvo z dobrim in cenim blagom.

Svoje novo podjetje kar najtopleje priporočam z volespoštovanjem

Ivan Kordik.

(1291-3)

Samo še tri dni v Ljubljani.

Cirkus Henry

na trivogelnem travniku poleg Lattermannovega drevoreda.

Danes v soboto, 4. septembra, ob 8. uri zvečer:

Monstre-predstava.

Častni večer za ravnatelja Henry-ja.

Izredno velik in skrbno izbran vzpored! Prvikrat! Čudoviti slon Blondin, najbolje dresirani čveteronožec sveta. — Prvikrat! 4 žrebi, 2 bela in 2 črna, čisto nova dresura ravnatelja Henry-ja. — Medved in straža, ali predstraža v tisoč strahovih, jako komično. Nastop vsega umetelnega osebja in baletnega zbora.

Vse podrobnosti povedo dnevni listi.

Jutri v nedeljo: dve predstavi, ob 4. uri in ob 8. uri zvečer. — V ponedeljek, 6. sept.: Zahvalna in oprostna predstava.

Predprodaja za vse sedeže od 10. ure dopoldne do 6. ure zvečer v glavni zalogi tobaka na mestnem trgu.

(1327) Ravnateljstvo.

Koncesijoniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dne 7. maja 1894, št. 5373.

Severno-nemški Lloyd v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v Newyork:

Iz Bremena ob torkih in sobotah.

Bremen-Sov. Amerika. V Newyork.

Iz Southamptonu ozir. Cherbourga ob sredah in nedeljah.

Bremen-Juž. Amerika. V Montevideo.

V Baltimore.

Iz Geneve oziroma Neapolja via Gibraltar

Bremen-Iztočna Azija. V Kinu.

V Buenos Aires. Prekomorska vožnja v Newyork 7-8 dnij.

Bremen-Avstralija. V Adelaido, Melbourne, Sydney.

Najboljša in najcenejša potovalna prilika. Generalno ravnateljstvo v Ljubljani: Edvard Tavčar.

Samo v finopuškarnici

Frana Kaiser-ja

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6

ki je bila ustanovljena 1. 1857 in premovana na raznih razstavah, si morete dati izgotoviti po želji

dobro puško.

Kot posebnost: Ekspres-puške, zajamčene za strel in dobrost.

Istotam se dobé tudi revolverji in Flobert-puške, kakor tudi vse strelivo in lovske potrebščine. (1228-3)

Tudi popraviljanja se izvršujejo dobro in po cenl.

Zaloga pušk domačega izdelka.

Glavni zastop za Pieper-puške.

Za neko večjo tovarno se išče

spreten korespondent.

Zahteva se, da je kristijan, 23-26 let star, samec, popolnoma več nemškega in slovenskega jezika v besedi in pismu, temeljito in splošno trgovinsko izobražen, stenograf, da ima lepo pisavo, veselje, pridnost in zmožnost za samostojno delovanje. (1287-2)

Pozneje pride lahko do potovanja.

Obširno izdelane ponudbe s fotografijo in prepisi spričeval pod M. D. 4026 naj se pošiljajo na Haasenstein & Vogler (Otto Maass), Dunaj, I.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Izkušeno sredstvo

proti kurjim očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznanih pisem je na ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

328-28 Meldling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: J. Mayr, Mardetschlager, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grecl; v Rudolfovom S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kazaniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Korškem) C. Mennor; v Beljaku F. Scholz, J. M. Stadler; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wario; v Radovljici A. Roblek; v Celji K. Gela; v Cernoniju: F. Haika.

Dobiva se v lekarnah.

Ta obliž dobiva se le v jednjaj velikosti po 60 kr. Zahtevaj izrecno Luser-jev obliž za turiste.

**Vsako hripavost } temeljito odstrani
Vsak kašel } samo Krause-ja
izboljšani**

katarni uničevalec

(dobrookusne konfiture). (1334-1)

Zavoječki po 25 kr. se dobivajo v Ljubljani pri: **Milanu Leustek-u**, lekarna pri „Mariji Pomagaj“; **Ubaldu pl. Trnkóczy-ju**, lekarna „pri enorogu“.

„Goriška ljudska posojilnica“

razpisuje mesto

uradnika.

Ponudbe s pričevali naj se stavijo **do dné 15. séptembra t. l.** (1318-2)

„Zastonj“.

Vsak, ki pošlje svojo natančno addresso, dobi proti malemu povračilu in d-nesku za carinske stroške

1 glđ. 90 kr.

30 predmetov

in sicer:

1 regulovano uro z verižico, za katero se jamči, da dobro ide; 1 prekrasen ustnik za smodke; 1 elegantno kavalirsko kravato za gospode; 1 prstan z imitovanim draguljem; 1 iglo za prsa z imitovanim draguljem; 2 mehanična gumba; 10 komadov finega angleškega papirja; 10 komadov finih angleških zavitkov; 1 etni za smodke in 1 predmet za porabo; ker se nadejam, da si pridobim mnogo naročiteljev s tem, da jim blago takorekoč na pol poklanjam. — Tudi vsakomur takoj vrnem denar, če ne bi ura šla natanko in bode vsak priznal, da je to **podaritev**. **Jedina zaloga in razpošiljanje** po poštenu povzetju, eventualno tudi če se denar preje vpošlje, pri (1323-1)

Wiener Uhren-Export S. Blodek

Wien, II a, Herminengasse 19.

**Prva tržaška tovarna
za asfaltne izdelke in pokrivanja
Panfili & Comp.**

prevzemlje pokrivanja z lesnim cementom, pokrivanja z asfaltno strešno lepko, dobavljanje izolirskih plošč strešne lepke, lesnega cementa in asfaltnih izdelkov. (959-10)

538 nad 100 let starih

hrastvo

in blizo

2000 velikih

smerek

je na prodaj. (1286-2)

Vprašanja staviti je: na lastnika **Viktorja Rohrmann-a** v Ljubljani ali na gozdarja **Fraua Bosenberger-ja** v Buričevem pri Novem mestu.

Tovarna

za

ovčjevolneno sukno

JULIJ WIESNER & Co.

v Brnu

(345-12) je

prva na svetu

ki na zahtevanje razpošilja brezplačno in poštne prosto vzorce svojih pridelkov v damskih lodnih sukni in prodaja blago na metre. Ker se ogiblamo blago tako strašno podražujočemu prekupovanju, kupujejo naši odjemalci za najmanj 35% ceneje, ker naravnost iz tovarne. Prosimo si naročiti vzorce, da se prepriča.

Tovarna za ovčjevolneno sukno

Julij Wiesner & Co.

Brno, Zollhausglaeis 7/106.

Naravnost iz tovarne.

Dva dijaka

se vzprejmeta v separatno sobo v Gospodskih ulicah št. 4, I. nadstropje, na desno. (1328)

Prodajalnice in stanovanja

oddajo se takoj v najem v novi hiši, Gospodske ulice št. 7 (vogal Židovske ulice). (1306-1)
Natančneje pri **M. Kauc-u** ravno tam.

Učenec

zdrav, 14 let star, pošten, kateri je vsaj 5. razred ljudske šole dovršil, vzprejme se takoj v trgovino specerijskega blaga. — Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“. (1295-3)

Praško domače mazilo

(885) iz lekarne a (1)

B. Fragner-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladi. — V pušicah po 35 in 25 kr. Po pošti 6 kr. več. Razpošilja se vsak dan.

Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi.

Mala stran, oget Spornerejeve ulice 203.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschlager, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Gostilna in mesnica.

Dovoljajem si opozarjati slavno obdinstvo na svojo

mesnico

v kateri prodajam zdravo in dobro

konjsko meso

ter na svojo

gostilno „pri zlatem konju“

kjer se dobivajo ukusno in tečno prirejena jedila po jako nizki ceni ter najizvrstnejša pristna vina in najokusnejše pivo.

Zlasti opozarjam, da se dobivajo pri meni izvrstne, na pol prekažene kranjske klobase, finejše in ukusnejše, kakor vsake druge; dalje jako dobro suho meso (šunka) in suhi jeziki, vse po nizki ceni.

Gostilna in mesnica se nahaja v Metelkovih ulicah št. 6

poleg nove vojašnice (ali po starem Travniške ulice).

Zajedno naznanjam, da kupujem po najvišji ceni konje, kateri so primerni za mojo obrt.

Ivan Kopač

(1232-3)

mesarski mojster in gostilničar.

Naznanilo.

Usojam se uljudno naznaniti, da sem svojo

posredovalnico stanovanj in služb

z Brega št. 6

premestila

v Gospodske ulice št. 6

pri tleh na desno. (1317-1)

Ker sta obe podjetji ločeni drugo od drugega, se morem posredovalnemu poslu posvetiti z največjo paznostjo. Po novih vnanjih zvezah mi je možno ustrezati najdalje segajočim zahtevam.

Separirana soba za predstavljanje in razgovorjanje,

Opravnine ure od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer.

Na zunan pisemno.

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6.

Specijaliteti proti steniam, bolham, kuhinjskim mrčesom, molom, parazitom na domačih živalih i. t. d. i. t. d.

Zacherlin

ima čudovit učinek! Umori nepre-

kosljivo gotovo in hitro vsako vrsto mrčesov in ga za to hvali in išče na milijone odjemalcev. Njegovi znaki so: 1. Zapečateni steklenica, 2. ime „Zacherlin“.

Ljubljana: Janez Fabian, F. Groschl, Karol C. Holzer, Edvard Hajek, Ivan Jebačič, Anton Ječminek, Jeglič & Leskovic, Karol Karinger, Mihael Kastner, J. Klauer, Josip Kordin, Anton Krišper, Adolf Kopriva, Kavčič & Lilleg, Karl Lappain, Peter Lasnik, Mih. Lavriča nasledniki, Alojzij Lenček, Kham & Murnik, Ivan Perdan, Karol Planinšek, J. C. Röger, Jakob Schober, A. Šarabon, Viktor Schiffer, Jakob Spoljarič, Anton Stacul, M. E. Suppan, Fran Terdina. Urad. konsum. društvo. Polhovgradec: J. Ana Leben.	Blod: Oton Wöllring, Pavel Homan. Črnomlj: Andrej Lackner, Karol Müller, B. Schweiger. Draga: P. S. Turk. Hrib: A. Bučar, Fran Kovač. Idrija: Fran Kloss. Krško: F. H. Aumanns sin, E. Engelsberger. Kočevje: Fran Loy, Peter Petschke, Matija Ram, Fran Schleimer. Kranj: Fran Dolenz, K. Šavnik, 1. pri sv. trojici. Kamnik: Alojzij Cerar, Anton Pintar. Kostanjevica: Alojzij Gatsch. Litija: Lebinger & Bergmann. Lož: F. Kovač.	Mokronog: Jožef Errath, B. Šbil pri škofu. Postojna: Anton Ditrich, Fr. Kogejca vdova, G. Pikel. Radovljica: Friedrik Homan, Oton Homan, A. Roblek. Rateče: Ivan Haller, J. Trepetschnigg. Škofja Loka: E. Burdych, M. Žigon. Tržič: Ferd. Reitharek. Trebnje: Jakob Petrovčič. Vrhnik: M. Briley. Velike Lašče: Ferd. M. Dogavec. Vipava-Vrhoplje: Fran Kobal. Zagorje: Marija Hafner, R. E. Mihelčič, Ivan Müller starejši. Zužemberk: Jakob Dereani. (822-13)